

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. vasario 25 d.

dėl pagalbos schemos C 2/08 (ex N 572/07), kuria iš dalies keičiama Airijos planuojama įgyvendinti jūrinių laivų tonažo mokesčio sistema

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 688)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/626/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

paraginusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau nurodytą straipsnį ⁽¹⁾,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2007 m. spalio 3 d. ir lapkričio 19 d. elektroniniais laiškais Airijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie esamos tonažo mokesčio schemos N 504/02, kurią Komisija patvirtino 2002 m. gruodžio 11 d. ⁽²⁾, pakeitimą.
- (2) 2008 m. sausio 16 d. raštu ⁽³⁾ Komisija pranešė Airijai apie savo sprendimą pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl pagalbos schemos pakeitimo.

- (3) Sprendimas paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁴⁾ 2008 m. gegužės 14 d. Airija pateikė pastabas 2008 m. vasario 29 d. Pastabų iš suinteresuotųjų šalių Komisija negavo.

2. IŠSAMUS PRIEMONĖS APRAŠYMAS

2.1. Esminės 2002 m. tonažo mokesčio nuostatos

- (4) 2002 m. Airijos pradėta taikyti tonažo mokesčio schema yra „mokesčių schema, taikoma laivybos bendrovėms, užsiimančioms jūrų transportu. Reikalavimus atitinkančios bendrovės gali pasirinkti, kad jų laivybos veikla būtų apmokestinama pagal jų laivyno grynąjį tonažą, o ne pagal faktinį pelną. Reikalavimus atitinkančios bendrovės privalo pasirinkti taikyti šią tvarką per trejus metus nuo teisės akto įsigaliojimo dienos. Bendrovės, kurios pasirinko būti apmokestinamos tonažo mokesčiu, turi laikytis šios tvarkos 10 metų (tonažo mokesčio laikotarpis).

Jeigu kelios reikalavimus atitinkančios Airijos bendrovės priklauso tai pačiai bendrovių grupei, jos visos turi pasirinkti taikyti tonažo mokesčio sistemą. Komercinė veikla, kuriai netaikomas tonažo mokesčio, būtų apmokestinama remiantis įprastinėmis įmonių apmokestinimo nuostatomis.

⁽¹⁾ OL C 117, 2008 5 14, p. 32.

⁽²⁾ Sprendimas C (2002) 4371 galutinis.

⁽³⁾ SG (2008) D/200091.

⁽⁴⁾ OL C 117, 2008 5 14, p. 32.

Pagal [...] tonažo mokesčio schemą reikalavimus atitinkančių laivybos bendrovių mokėtino mokesčio suma nustatoma remiantis jų reikalavimus atitinkančio laivyno grynuoju tonažu. Kiekvienam tonažo mokesčiu apmokestinamam laivui apmokestinamasis pelnas, gautas vykdant reikalavimus atitinkančią veiklą, nustatomas kaip fiksuota suma, apskaičiuojama remiantis jo grynuoju tonažu už kiekvieną 100 grynųjų tonų (angl. NT) ir kiekvieną prasiėjusį 24 valandų laikotarpį, nepriklausomai nuo to, ar laivas eksploatuojamas, ar ne:

iki ir įskaitant 1 000 grynųjų tonų	1,00 EUR už 100 NT
nuo 1 001 iki 10 000 grynųjų tonų	0,75 EUR už 100 NT
nuo 10 001 iki 25 000 grynųjų tonų	0,50 EUR už 100 NT
daugiau kaip 25 000 grynųjų tonų	0,25 EUR už 100 NT.

Tuomet tokiu būdu nustatytas pelnas apmokestinamas standartiniu Airijoje taikomu 12,5 % įmonių pelno mokesčiu.“⁽⁵⁾

2.2. 2002 m. tonažo mokesčio schemoje numatytas apribojimas dėl terminuoto laivų frachtavimo

- (5) „Kad atitiktų [2002 m.] tonažo mokesčio schemas reikalavimus, bendrovė turi atitikti vieną iš išankstinių sąlygų, kad reikalavimus atitinkančių ir bendrovei nuosavybės teise priklausančių laivų dalis pagal tonažą būtų ne mažesnė nei 25 % visų reikalavimus atitinkančių laivų tonažo. Kad bendrovę būtų galima apmokestinti tonažo mokesčiu, reikalaujama, kad ji nefrachtuotų [taip pat ir pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį] daugiau kaip 75 % savo eksploatuojamų reikalavimus atitinkančių laivų grynojo tonažo. Bendrovių grupės atveju ši riba yra 75 % visų grupės narių, kurie yra reikalavimus atitinkančios bendrovės, visų eksploatuojamų reikalavimus atitinkančių laivų bendro grynojo tonažo. „Frachtuoti laivą“ reiškia jį išnuomoti su įgula, kurią parūpina frachtuotojas, priešingai negu laivo frachtavimo be įgulos atveju, kai nuomininkas įgula turi pasirūpinti pats.“⁽⁶⁾

2.3. Pakeitimai, apie kuriuos pranešta

2.3.1. Apribojimo dėl terminuoto laivų frachtavimo panaikinimas

- (6) Airijos valdžios institucijos ketina panaikinti apribojimą dėl terminuoto laivų frachtavimo. Taigi, pagal šį pranešimą bendrovė ar bendrovių grupė galėtų pasinaudoti tonažo mokesčio schema, nei jei jai nuosavybės teise nepriklauso nė vienas laivas. Pasak Airijos valdžios institucijų, šį apribojimą reikia panaikinti dėl šių priežasčių:
- a) apsaugoti Airijoje išikūrusias laivybos bendroves, kurios atitinka visus kitus galiojančius kvalifikacijos

kriterijus, tačiau negali pasirinkti būti apmokestinomomis tonažo mokesčiu dėl to, kad jų terminuoto laivų frachtavimo veikla viršija leistinas ribas;

- b) suteikti bendrovėms, kurioms taikomas Airijos tonažo mokestis (toliau – tonažo mokesčiu apmokestinamoms Airijos bendrovėms) ir vykdo tonažo mokesčiu apmokestinamą veiklą, papildomo lankstumo, kad šios galėtų pasinaudoti rinkos sąlygomis, kas priešingu atveju būtų laikoma tonažo mokesčio sąlygų pažeidimu;
- c) pasiekti, kad su laivynu, frachtuojamu pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį, susijusios sąlygos būtų taikomos tokia pat tvarka, kaip ir kitų valstybių narių;
- d) plėsti ant kranto vykdomą laivų valdymo veiklą;
- e) išvengti situacijų, kai tonažo mokesčiu apmokestinamos bendrovės perleidžia komercinę veiklą tonažo mokesčiu neapmokestinamoms bendrovėms ir galiausiai trečiųjų šalių laivų operatoriams arba kai uždraudžiama taikyti Airijos tonažo mokesčio tvarką už šio apribojimo pažeidimą.

2.3.2. Trukmė

- (7) Tonažo mokesčio teisės akto pakeitimas, apie kurį pranešta, bus taikomas tik gavus Komisijos patvirtinimą, tačiau jis įsigalioja jį įtraukus į nacionalinį teisės aktą 2006 m. sausio mėn.
- (8) Šiuo pakeitimu nepakeičiama tonažo mokesčio schemas trukmė: esama tonažo mokesčio tvarka galioja ne ilgiau kaip 10 metų ir nustoja galioti 2012 m. gruodžio 31 d. Paprastai, „reikalavimus atitinkančios bendrovės“ turės tik 36 mėnesius per kuriuos, tapusios reikalavimus atitinkančiomis bendrovėmis, t. y. bendrove, kuri apmokestinama Airijos įmonių pelno mokesčiu, eksploatuoja „reikalavimus atitinkančius laivus“ ir Airijoje vykdo reikalavimus atitinkančių laivų strateginį ir komercinį valdymą, gali pasirinkti pradėti taikyti tonažo mokesčio tvarką.

2.3.3. Pagalbos gavėjai

- (9) Pakeitimas bus taikomas visoms bendrovėms, kurios jau dabar gali taikyti tonažo mokesčio tvarką, ir toms reikalavimus atitinkančioms bendrovėms ar bendrovių grupėms, kurios:
- a) apmokestinamos Airijos įmonių pelno mokesčiu;
- b) gauna pilną vykdydamos „reikalavimus atitinkančią veiklą“ reikalavimus atitinkančiais laivais ir pasirenka būti apmokestinamomis tonažo mokesčiu ir
- c) Airijos teritorijoje vykdo reikalavimus atitinkančių laivų strateginį ir komercinį valdymą.

⁽⁵⁾ Sprendimas C (2002) 4371 galutinis, 3–6 punktai.

⁽⁶⁾ Sprendimas C (2002) 4371 galutinis, 26 punktas.

2.3.4. Biudžetas

- (10) Airijos valdžios institucijos, atsižvelgdamos į ankstesnę rinkos augimą, numato, kad pirmaisiais metais panaikinus apribojimą dėl terminuoto laivų frachtavimo, taikomą nuo 2006 m. sausio 1 d., regione bus prarasta 5,88 mln. eurų. Numatoma, kad vidutinės trukmės laikotarpiu (2007–2009 m.) pajamoms sumažėjus iki labiau tipiškos rinkos lygio ši suma taip pat sumažės maždaug iki 1,38 mln. eurų.

2.4. Sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą priešastys

- (11) Sprendime pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą Komisija išreiškė abejones, kad pakeitimai, apie kuriuos pranešė Airijos valdžios institucijos, gali prieštarauti Bendrijos valstybės pagalbos jūrų transportui gairėse⁽⁷⁾ (toliau – Gairės) nustatytiems principams. Visų pirma, Komisija išreiškė abejones dėl Airijos sprendimo vienašališkai panaikinti apribojimą dėl didžiausio pagal jos tonažo mokesčio schemą leistino pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį frachtuojamų laivų skaičiaus suderinamumo. Komisija atkreipė dėmesį, kad visiškai panaikinus tokį apribojimą dėl terminuoto laivų frachtavimo tarp labiau ar mažiau patrauklių Bendrijos tonažo mokesčio schemų gali prasidėti konkurencija mokesčių srityje. Remiantis tuo, kad Gairėse pripažįstama, jog reikia atsižvelgti į tokią konkurenciją mokesčių srityje⁽⁸⁾, Airijos valdžios institucijų siūlomas pakeitimas visiškai panaikinti apribojimą dėl terminuoto laivų frachtavimo gali prieštarauti „bendram interesui“, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte, kuriuo grindžiamas leidimas taikyti tonažo mokesčius.
- (12) Be to, Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl galimo planuojamos priemonės taikymo atgaline data. Taip gali nutikti, jeigu pagalba pagal pakeitimą, apie kurį pranešta, bus teikiama nuo 2006 m. sausio 1 d.

2.5. Airijos pateiktos pastabos

- (13) 2008 m. vasario 29 d. rašte Airija nurodė šiuos aspektus:
- a) rinkos sąlygos, dėl kurių Airija siekia panaikinti apribojimą dėl terminuoto laivų frachtavimo, turi įtakos ne tik Airijos laivų savininkams, bet ir Bendrijos bei trečiųjų šalių laivų savininkams. Nuo 2002 m. visame pasaulyje itin padidėjo skystų ir birių krovinių paklausa;

b) terminuotas laivų frachtavimas suteikia papildomo lankstumo laivų savininkams, kad šie galėtų vykdyti su eksportuojančiomis ir importuojančiomis bendrovėmis sudarytas sutartis dėl šių krovinių;

c) kitose valstybėse narėse, pavyzdžiui, Danijoje, vyko panašūs pokyčiai.

3. VERTINIMAS

3.1. Pagalbos buvimas

- (14) Dėl pagalbos buvimo Komisija laikosi nuomonės, kad pakeitimas, apie kurį pranešta, niekaip nekeičia 2002 m. sprendimu N 504/02⁽⁹⁾ patvirtinto Airijos tonažo mokesčio sistemos priskyrimą valstybės pagalbai.
- (15) Net ir panaikinus apribojimą dėl terminuoto laivų frachtavimo, Airijos valdžios institucijos naudodamos valstybės išteklius toliau suteiks pranašumą ir palankias sąlygas tam tikroms įmonėms, nes ši priemonė skirta konkrečiai laivybos sektoriui. Toks pranašumas gali iškraipyti konkurenciją ir turėti įtakos valstybių narių prekybai, kadangi tokia laivybos veikla iš esmės vykdoma tarptautiniu lygmeniu. Dėl šių priežasčių 2002 m. Airijos tonažo mokesčio schemos pakeitimas, apie kurį pranešta, niekaip nekeičia jo priskyrimo valstybės pagalbai, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

3.2. Teisinis vertinimo pagrindas

- (16) Teisinis pagrindas, kuriuo remiantis atliekamas priemonės, apie kurią pranešta, suderinamumo vertinimas – Gairės.

3.3. Priemonės suderinamumas

- (17) Gairėse numatyta, kad „Valstybės pagalbos vykdančią bendrą jūrų transporto politiką tikslas – skatinti Bendrijos laivynų konkurencingumą pasaulio laivybos rinkoje. Todėl mokesčių lengvatų schema paprastai turėtų būti susieta su Bendrijos vėliava. Tačiau išimtiniais atvejais mokesčių lengvatų schemoms gali būti pritariama, kai jos taikomos visam laivynui, kurį eksploatuoja laivų savininkas, įsisteigęs bendrovę valstybės narės teritorijoje, kurioje apmokestinama įmonių pelno mokesčiu, su sąlyga, kad galima įrodyti, jog strateginis ir komercinis laivų valdymas iš tiesų vykdomas toje teritorijoje ir kad vykdoma veikla yra labai naudinga Bendrijos ekonominei veiklai ir užimtumui.“⁽¹⁰⁾

⁽⁷⁾ OL C 13, 2004 1 17, p. 3.

⁽⁸⁾ Gairių 3.1. punktas. Bendrovių laivų savininkų apmokestinimas.

⁽⁹⁾ Žr. šio sprendimo 2 išnašą.

⁽¹⁰⁾ Gairių 3.1 punkto septinta pastraipa.

- (18) Gairėse neminimas joks apribojimas, pagal kurį pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį nuomojamiems laivams negalėtų būti taikoma tonažo mokesčio schema. Ankstesniuose sprendimuose Komisija yra leidusi taikyti schemas, kurios skirtos bendrovėms, kurių nuosavybės teise priklausančių laivų (arba išnuomotų pagal nuomos be įgulos sutartį laivų) tonažo ir pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį arba vienam reisui išnuomotų laivų tonažo santykis neviršija 3:1⁽¹¹⁾, 4:1⁽¹²⁾ arba 10:1⁽¹³⁾.
- (19) Šis santykis nustatytas tam, kad būtų išvengta situacijų, kai tonažo mokesčiu apmokestinamos bendrovės galiausiai taptų tiesiog jūrų laivų brokeriais ir nebūtų nė kiek atsakingos už įgulos valdymą ir jų eksploatuojamų laivų techninę priežiūrą. Jeigu tonažo mokesčiu apmokestinamos bendrovės eksploatuotų tik pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį arba vienam reisui išnuomotus laivus, jos prarastų įgulos valdymo ir laivų techninės priežiūros praktinę patirtį, o tai prieštarautų vienam iš Gairių 2.2 skirsnio pirmos pastraipos ketvirtojoje įtraukoje nustatytų tikslų, būtent – „išlaikyti ir gerinti jūrų laivybos praktinę patirtį“.
- (20) Taip pat būtų teisinga teigti, kad nustatant šį santykį buvo siekiama dar vieno Gairėse nustatyto tikslo – padėti nacionalinėms valdžios institucijoms kontroliuoti, kad su laivais, kuriems taikomas tonažo mokestis, susijusi ant kranto vykdoma veikla neperžengtų Bendrijos ir (arba) EEE ribų. Iš tiesų tikėtina, kad laivų, kuriems taikomas tonažo mokestis, savininkai patys vadovauja įgulai, kai laivai jiems priklauso nuosavybės teise arba kai jie juos nuomoja pagal nuomos be įgulos sutartį. Kai šios dvi veiklos vykdomos pačios bendrovės, mokesčių kontrolės institucijoms paprasčiau patikrinti, ar su šiais laivais susijusi ant kranto vykdoma veikla neperžengia Bendrijos ir (arba) EEE ribų. Taip siekiama Gairių 2.2 skirsnio pirmos pastraipos trečiojoje įtraukoje nustatyto tikslo prisidėti prie „valstybėse narėse įsisteigusių jūrų laivybos bendrovių grupių konsolidavimo“.
- (21) Tačiau visiškai panaikinus šį apribojimą įmonės, turinčios vien tik pagal terminuotą laivų frachtavimo sutartį arba vienam reisui nuomojamus laivus, galėtų pasinaudoti tonažo mokesčio tvarkos teikiamais privalumais. Esant tokioms aplinkybėms, Komisija laikosi nuomonės, kad pakeitimas, apie kurį pranešta, neatitinka 19 ir 20 konstatuojamojoje dalyje minėtų tikslų. Komisija mano, kad turėtų būti išlaikytas bent 10:1 minimalus frachtuojamų ir nuosavybės teise priklausančių laivų santykis.
- (22) Jei nepasiekiami pirmiau minėti tikslai, Komisija mano, kad laivų frachtavimas turėtų prisidėti prie kito Gairių 2.2 skirsnio pirmos pastraipos antrojoje įtraukoje nustatyto tikslo – skatinti įregistruoti arba perregistruoti laivus į valstybių narių registrus. Galiausiai, net jei įgulos valdymas ir techninė laivų priežiūra atliekami ne Bendrijos ir (arba) EEE teritorijoje, Komisija galėtų sutikti, kad bendrasis interesas apsaugotas, jei konkretus laivas plaukia su Bendrijos ir (arba) EEE vėliava.
- (23) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad pirmiau minėti tikslai bus pasiekti, jei bus įvykdytos šios sąlygos:
- a) frachtuojamas laivas registruotas Bendrijos arba EEE jūrų laivų registre; arba
  - b) jo įgulos valdymas ir techninė priežiūra atliekami Bendrijos arba EEE teritorijoje.
- (24) Jei šios sąlygos įvykdytos, pirmiau minėti Gairių tikslai pasiekti.
- (25) Remiantis naujausia teismo praktika⁽¹⁴⁾, pakeitimą, apie kurį pranešta, galima leisti taikyti nuo 2007 m. sausio 1 d. (pranešimo data), kad būtų išvengta jo taikymo atgaline data,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Tonažo mokesčio schemas N 504/2002, kurią Komisija patvirtino 2002 m. gruodžio 11 d., pakeitimas, apie kurį pranešta, suderinamas su bendrąja rinka, jeigu laikomasi 2 straipsnyje nustatytų sąlygų.

Ši schema gali būti taikoma nuo 2007 m. sausio 1 d.

2 straipsnis

Kiekviena tonažo mokesčiu apmokestinama bendrovė turi laikytis tokio minimalaus eksploatuojamų frachtuojamų laivų ir nuosavybės teise priklausančių laivų santykio – 10:1.

⁽¹¹⁾ Žr., pavyzdžiui, Komisijos sprendimą C 20/03, kurį galima rasti: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2003:145:0004:0047:FR:PDF> Komisijos sprendimą N 572/02 oficialiąja kalba, kurį galima rasti: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport-2002/n572-02.pdf

⁽¹²⁾ 2002 m. kovo 12 d. Komisijos sprendimas (Valstybės pagalba N 563/01) oficialiąja kalba, kurį galima rasti: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport-2001/n563-01.pdf

⁽¹³⁾ Žr. dar nepaskelbtą Komisijos sprendimą C 58/08.

⁽¹⁴⁾ Žr. 2008 m. gruodžio 18 d. Bylos C-384/07 *Wienstrom GmbH* prieš *Bundesminister für Wirtschaft und Arbeit* sprendimą (dar nepaskelbtas), visų pirma, jo 26 pastraipą: „Jei apie planuojamą teikti pagalbą tinkamai pranešta Komisijai ir ji nepradėta teikti prieš Komisijai priimant sprendimą, ją galima teikti nuo sprendimo priėmimo momento, įskaitant, kai tinka, ir už tą laikotarpį iki sprendimo priėmimo, kurį apima priemonė, kuri buvo paskelbta suderinama.“

Kiekvienas konkrečios tonažo mokesčiu apmokestinamos bendrovės eksploatuojamas frachtuojamas laivas turi atitikti bent vieną šių sąlygų:

- a) frachtuojamas laivas registruotas Bendrijos arba EEE jūrų laivų registre;
- b) įgulos valdymas ir frachtuojamo laivo techninė priežiūra atliekami Bendrijos arba EEE teritorijoje.

3 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Airija turi informuoti Komisiją apie priemones, kurių imtasi šiam sprendimui įgyvendinti.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Airijai.

Priimta Briuselyje, 2009 m. vasario 25 d.

Komisijos vardu
Antonio TAJANI
Pirmininko pavaduotojas